

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2Tos/74/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821010292
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Malatká
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5821010292.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Malatkej a sudkýň JUDr. Eriky Bebčákovej a Mgr. Anny Mihálikovej, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. novembra 2022 sťažnosť odsúdeného F. T. proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6Nt/32/2021 zo dňa 16.8.2022, a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. uznesenie Okresného súdu Námestovo, č.k. 6Nt/32/2021-36 zo dňa 16.8.2022 z r u š u j e a okresnému súdu u k l a d á , aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Samosudkyňa Okresného súdu Námestovo uznesením, č.k. 6Nt/32/2021-36 zo dňa 16.8.2022 rozhodla tak, že podľa § 399 ods. 2 Tr. por. s prihliadnutím na § 394 ods. 1 Tr. por. zamietla návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania.

Svoj návrh okresný súd odôvodnil v podstate nasledovne:

Odsúdený F. T. dňa 24.11.2021 podal návrh na povolenie obnovy konania vo vzťahu k odsúdeniu rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/89/2016 zo dňa 18.5.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/67/2021 zo dňa 4.7.2017, právoplatným dňa 4.7.2017, ktorým bol uznaný vinným zo zločinu lúpeže v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý si aktuálne vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová.

Svoj návrh odsúdený odôvodnil tým, že v súčasnej dobe disponuje dôkazom, ktorý v čase rozhodovania v pôvodnom konaní nebol známy a ktorý môže významnou mierou zmeniť výrok o vine a treste.

Za účelom rozhodnutia o návrhu odsúdeného súd vo veci nariadil verejnú zasadnutie, na ktorom odsúdený zotrval na podanom návrhu. Ďalej žiadal, aby súd predvolal svedka M. N., ktorý by potvrdil to, čo tvrdil on a aj ostatní svedkovia na súde. O tomto svedkovi vedel už aj v pôvodnom konaní. Ďalej na verejnom zasadnutí súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi vrátane spisového materiálu Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/89/2016.

Poukazuje na § 394 ods. 1 Tr. por., v zmysle ktorého obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Dokazovaním vykonaným na verejnom zasadnutí súd dospel k záveru, že návrh na povolenie obnovy konania nie je dôvodný.

Odsúdený návrh na povolenie obnovy konania založil na novom dôkaze, a to na výpovedi svedka M. N., ktorý by potvrdil jeho výpoveď a dokázal by zmeniť výrok o vine a výrok o treste. Súčasne tohto svedka žiadal vypočuť.

Svedok M. N. bol známy okresnému súdu už v pôvodnom konaní, keď sa rozhodovalo o vine v tom čase obžalovaného F. T.. Svedok M. N. bol vypočutý v prípravnom konaní a jeho výpoveď z prípravného konania bola prečítaná na hlavnom pojednávaní, nakoľko svedok sa aj napriek opakovaným predvolaniam nedostavil na hlavné pojednávanie, nepodarilo sa ho predviesť ani cestou polície a nariadené obmedzenie jeho osobnej slobody ostalo bezvýsledné, keďže políciou bolo oznámené, že sa zdržiava na neznámej adrese a je po ňom vyhlásené celoštátne pátranie.

S poukazom na tieto skutočnosti preto súd návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť odsúdený F. T. ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí. Zhlásenú sťažnosť odsúdený zdôvodnil prostredníctvom obhajcu písomným podaním zo dňa 19.8.2022, doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 19.8.2022, a to nasledovne:

V návrhu na povolenie obnovy konania v spojení so skutočnosťami, ktoré uviedol na verejnom zasadnutí dňa 16.8.2022, navrhol, aby súd predvolal svedka M. N..

Svedok M. N. bol síce osobou známou súdu v pôvodnom konaní, avšak nebol vypočutý na hlavnom pojednávaní, pričom skutočnosti, ktoré by jeho výsluchom boli objasnené, by významným spôsobom mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine, nakoľko by boli významné smerom k právnej kvalifikácii skutku. Výsluchom tejto osoby by teda vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by s poukazom na § 394 ods. 1 Tr. por. založili dôvod na povolenie obnovy konania.

Okresný súd o návrhu na povolenie obnovy konania konal v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku.

Súd totiž vôbec nebral do úvahy jeho dôkazný návrh na výsluch svedka M. N. a o tomto dôkaznom návrhu vôbec nerozhodol (prítom napr. aj prokurátor v konečnom návrhu potvrdil, že navrhoval dôkaz). Teda jeho dôkazný návrh súd ani neodmietol, ani tento navrhovaný dôkaz nevykonal. Po prečítaní a oboznámení listinných dôkazov súdom sudkyňa zisťovala, či strany nemajú dôkazné návrhy na doplnenie dokazovania. On však nemal v tejto procesnej fáze povinnosť opakovane navrhnúť dôkaz, ktorý už v konaní navrhol - výsluch svedka M. N..

Má za to, že týmto bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Je ním totiž aj právo na navrhovanie dôkazov priamo obvineným, čo riadne vykonal. Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Tr. por.) alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Tr. por.).

Späťvzatie návrhu na doplnenie dokazovania je možné písomným podaním alebo zápisnične. Možno tak urobiť individuálne vo vzťahu k jednotlivému pôvodne navrhovanému dôkazu alebo všeobecne k doplneniu dokazovania ako celku. Z časového hľadiska je hraničnou fázou vyhlásenie podľa § 274 ods. 1 Tr. por., že dokazovanie je skončené. Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá a teda, že ich berie späť.

Svoj dôkazný návrh, aby súd vykonal dokazovanie výsluchom svedka M. N., nevzal späť a súd napriek tomu o ňom nerozhodol (ani mu nevyhovel, ani ho neodmietol).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žiada, aby uznesenie okresného súdu bolo zrušené a vec vrátená súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti odsúdeného písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline na podklade podanej sťažnosti v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo. Pri skúmaní prihliadol i na chyby, ktoré sťažnosťou vytykané neboli a ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť sťažnosťou napadnutého rozhodnutia. Následne zistil, že sťažnosť odsúdeného F. T. bola podaná v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom, proti rozhodnutiu proti ktorému je prípustná a je dôvodná, a to z dôvodov, na ktoré poukázal odsúdený v zdôvodnení sťažnosti.

Plniac si prieskumnú povinnosť na podklade odsúdeným podanej sťažnosti, oboznámiac sa s napadnutým uznesením okresného súdu, sťažnostnými námietkami odsúdeného, ako s celým na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom, ako aj podstatným obsahom pripojeného spisového materiálu Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/89/2016 krajský súd zistil nasledovné:

Odsúdený F. T. sa podaným návrhom domáhal povolenia obnovy konania vo vzťahu k jeho právoplatnému odsúdeniu v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 6T/89/2016.

Okresný súd Námestovo rozsudkom, sp.zn. 6T/89/2016 zo dňa 18.5.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/67/2017 zo dňa 4.7.2017, právoplatným dňa 4.7.2017, obžalovaného F. T. uznal vinným zo zločinu lúpeže v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

dňa 6.8.2016 v čase okolo 05.30 hod. v Námestove pri Oravskej priehrade v blízkosti podniku Impéria - M, pristúpil k M. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. č. XXX, ktorý vtedy telefonoval, F. T. sa postavil pred neho, vytrhol mu z ruky mobilný telefón zn. SAMSUNG Galasy Note 3 NEO čiernej farby s prasknutým displejom a H. O. ho chytil zo zadu za obe ruky v oblasti pod ramenami, F. T. mu následne vybral z pravého predného vrecka riflí peňaženku, počas doby ako sa pokúšal vytrhnúť svoje ruky zo zovretia čo sa mu však nepodarilo sa ich opýtal, že „čo to robíte“, nič neodpovedali a F. T. ho udrel päšťou zovretej ruky do ľavého líca a následne vybral z jeho peňaženky 1 ks 50,-Eur bankovky, peňaženku zahodil na zem a utiekol smerom na parkovisko, H. O. ho pustil zo zovretia a šiel tiež smerom na parkovisko, pričom M. G. potom ako zodvihol peňaženku rozbehol sa za nimi, aby mu vrátili aspoň ten mobil, kde H. O. sa otočil a zovretou päšťou pravej ruky ho jedenkrát udrel do ľavého líca a kopol do ľavej nohy a utiekol preč, čím poškodenému M. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. č. XXX spôsobili škodu odcudzením vo výške 228,60 Eur.

Za spáchanie tejto trestnej činnosti odsúdenému uložil podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 7 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil vo výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Žilina, sp.zn. 29T/120/2016 zo dňa 12.1.2017, právoplatný dňa 31.1.2017, ktorým bol F. T. uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 1 rok. Zároveň sa zrušujú všetky ďalšie rozhodnutia na uvedený výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. F. T. bol tiež zaviazaný k náhrade škody tak, ako sa uvádza vo výroku o náhrade škody v predmetnom rozsudku.

Odsúdený F. T. sa v tomto konaní domáha povolenia obnovy konania z dôvodu, že disponuje novým dôkazom a síce žiadal predvolať a vypočuť svedka M. N., ktorý by potvrdil jeho výpoveď.

V súvislosti s podaným návrhom na povolenie obnovy konania odsúdený F. T. na verejnom zasadnutí konanom o jeho návrhu pred okresným súdom, učinil dôkazný návrh a síce žiadal predvolať a vypočuť svedka M. N., a to z dôvodu, že svedok by potvrdil to, čo tvrdil on a ostatní svedkovi na súde v pôvodnom konaní.

Totožne so sťažnostnou námietkou odsúdeného aj krajský súd tak zo zápisnice o verejnom zasadnutí konanom pred okresným súdom dňa 16.8.2022, ako aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a ďalšieho obsahu spisového materiálu zistil, že samosudkyňa okresného súdu na predmetný dôkazný návrh odsúdeného žiadnym spôsobom nereagovala.

Ak súd mieni dôkaznému návrhu vyhovieť, tento v konaní vykoná.

Odsúdený však automaticky nemá zákonný nárok na vykonanie ním navrhovaného dôkazu, resp. dôkazov. Pokiaľ však súd dôkaznému návrhu odsúdeného nemieni vyhovieť, o dôkaznom návrhu odsúdeného rozhodne postupom podľa § 272 ods. 3 Tr. por. v spojení s § 298 Tr. por., pričom negatívne rozhodnutie o dôkaznom návrhu odsúdeného musí následne riadne zdôvodniť a oznámiť tomu, kto dôkazný návrh učinil.

Ak prvostupňový súd nemieni akceptovať dôkazný návrh procesnej strany na doplnenie dokazovania, môže tento odmietnuť uznesením po začatí hlavného pojednávania, resp. verejného zasadnutia (pokiaľ už v tomto štádiu trestného konania má za to, že sú splnené zákonné podmienky na takýto procesný postup), alebo tak môže učiniť až po vykonaní celého dokazovania, keď vzhľadom na ostatné vykonané dôkazy už môže bez vážnejších pochybností konštatovať dôvodnosť takéhoto procesného postupu. Nie je teda povinnosťou prvostupňového súdu o dôkaznom návrhu rozhodnúť bezprostredne po tom, ako bol tento procesnou stranou prednesený na hlavnom pojednávaní, či verejnom zasadnutí, resp. v písomnej podobe doručený súdu.

Hraničným momentom pre prednášanie dôkazných návrhov procesnými stranami, príp. pre späťvzatie už skôr učinенých dôkazných návrhov, je postup prvostupňového súdu podľa § 274 ods. 1 Tr. por., ktorým na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí s použitím § 298 Tr. por. vyhlasuje dokazovanie sa skončené, čím sa proces dokazovania na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí uzatvára. Procesná strana môže už skôr učinенý procesný návrh na doplnenie dokazovania zobrať späť písomným podaním doručeným súdu alebo vyhlásením priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí. Môže tak učiniť jednak individuálne vo vzťahu ku konkrétnemu dôkaznému návrhu, alebo všeobecne v rámci vyjadrenia k doplneniu dokazovania ako celku. Vyhlásenie procesnej strany pred rozhodnutím súdu podľa § 274 ods. 1 Tr. por., že ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemá, keď pred tým už skôr prednesený konkrétny dôkazný návrh neuvádza, je záverečným prejavom tejto procesnej strany ohľadne dispozície s návrhom na doplnenie dokazovania a v prípade pred tým uplatneného návrhu na doplnenie dokazovania, ktorý procesná strana v rámci tohto záverečného prejavu už nespomína, jednoznačným prejavom, že na tomto dôkaznom návrhu netrvá. V takomto prípade nie je povinnosťou súdu o dôkaznom návrhu rozhodnúť pred vyhlásením dokazovania za skončené. Aj v takomto prípade má však súd povinnosť uviesť dôvody, pre ktoré o dôkaznom návrhu nekonal a nerozhodoval tak, aby tieto boli známe tomu, kto dôkazný návrh učinil.

Uvedenie dôvodov tomu, kto dôkazný návrh učinil, či už z ktorých bol dôkazný návrh odmietnutý alebo pre ktoré súd o dôkaznom návrhu nekonal a nerozhodoval, má význam jednak z hľadiska toho, aby sa ten, kto dôkazný návrh učinil, mohol proti takémuto postupu súdu účinne brániť v rámci podania opravného prostriedku a reagovať na dôvody, pre ktoré súd takto postupoval, ako aj z hľadiska prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo nadriadeným súdom na podklade podaného opravného prostriedku poznajúc argumentáciu okresného súdu.

V súvislosti s týmto konaním o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, súčasne krajský súd považuje za potrebné tiež dať okresnému súdu do pozornosti, že pokiaľ aj odsúdený dôkazný návrh učinil už v pôvodne vedenom trestnom konaní a tento mu bol v pôvodnom konaní odmietnutý, alebo hoci aj bol vykonaný, či nachádza sa v pôvodnom spisovom materiáli, uvedené nezabavuje okresný súd povinnosti reagovať procesne zodpovedajúcim spôsobom na dôkazný návrh odsúdeného v rámci tohto konania o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, nakoľko sa jedná o dôkazný návrh, ktorý odsúdený učinil v rámci tohto samostatne vedeného konania o návrhu na povolenie obnovy konania.

Ak okresný súd na dôkazný návrh odsúdeného (výsluch svedka M. N.) žiadnym procesne relevantným spôsobom nereagoval, krajský súd potom konštatuje vážne procesné pochybenie v postupe okresného súdu, ktoré zároveň predstavuje porušenie práva odsúdeného na obhajobu v širšom zmysle podstatným spôsobom. Súčasne v tomto smere je rozhodnutie okresného súdu pre krajský súd nepreskúmateľné.

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom teda bolo zistené také pochybenie pri aplikácii procesného práva súdom prvého stupňa, pre ktoré musel za splnenia zákonných podmienok podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a uložiť mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

V rámci ďalšieho procesného postupu okresného súdu bude preto povinnosťou okresného súdu odstrániť vyššie uvedené krajským súdom zistené pochybenie, a teda náležite sa vysporiadať a reagovať na dôkazný návrh odsúdeného na výsluch svedka M. N. a až následne bude možné opätovne rozhodnúť o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania.

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, na základe ktorých krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Záverom dáva krajský súd okresnému súdu do pozornosti ustanovenie § 194 ods. 5 Tr. por., podľa ktorého orgán, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil nadriadený orgán, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie tento orgán nariadil.

Senát rozhodol pomerom hlasov 3 za a 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.